

Potpisan ugovor između
UPFBiH, FZZZ i kantonalnih
službi za zapošljavanje

Javna rasprava o primjeni člana
13. Zakona o unutrašnjoj
trgovini FBiH

Narušen ugled preduzeća i
izgubljeni milioni KM

**Tema broja; Opšti kolektivni ugovor
opterećuje poslodavce**

Kolektivno pregovaranje

Poštovani čitaoci,

Pred vama je treći broj našeg informativnog glasila BH Bussines Info. Želja nam je da vam u svakom broju ponudimo neku od najaktuelnijih tema. Ovaj put, na zahtjev naših članica to je Opšti kolektivni ugovor.

Opšti kolektivni ugovor potisan je prije skoro 6 godina u potpuno drugačijem ekonomskom i socijalnom okruženju, tako da je jasno da ne može odgovoriti trenutnim okolnostima u kojima naši poslodavci danas posluju. Naime potpuno je izvjesno da daleko najveći broj poslodavaca nije mogao bez ozbiljnih teškoća da poštuje u cijelosti Opšti

kolektivni ugovor ni u vrijeme njegovog potpisivanja, a danas imamo situaciju da najveći broj privrednih subjekata ne može ispoštovati kolektivni ugovor ni uz najveće napore.

U takvoj situaciji poslodavci su stavljeni u situaciju da poštuju kolektivni ugovor uz otpuštanje većeg broja zaposlenih ili da izbjegnu otpuštanje, smanjivanjem plata zaposlenih. Treća solucija je da nepoštuju odredbe kolektivnog ugovora što za posljedicu ima suočavanjem sa tužbama zaposlenih.

U takvoj situaciji Udruženje poslodavaca FBiH, još prije 18 mjeseci tražilo je da se pristupi pregovorima o izmjenama i dopunama Opšteg kolektivnog ugovora. Mada SSS BiH nije imao potrebu za njegovim mjenjanjem, pokazao je da društvenu odgovornost, te kao ozbiljan socijalni partner pristao da se pristupi pregovorima.

Nakon dugih i mučnih pregovora, koji su se odvijali u dobroj vjeri, što sa zadovoljstvom moram istaći, imamo dobre vijesti za poslodavce. Naime vrlo blizu smo konačnog dogovora i nadamo se da ćemo tokom sljedećeg mjeseca i zvanično potpisati Kolektivni ugovor o izmjenama i dopunama opšteg kolektivnog ugovora za područje FBiH. O tome više možete saznati iz teme ovog broja.

Pored teme, pružićemo vam i informacije iz naših članica te vijesti o aktivnostima samog udruženja. Za nas je veliko ohrabrenje da su naše članice prepoznale potrebu da informacije iz svoje sredine učine dostupnim javnosti i putem našeg magazina. Njihova sradnja je pokazatelj da ovaj naš projekat ima smisao i da je koristan za one koji uostalom i finansiraju njegovo izlaženje.

Ovaj broj će biti razaslan na hiljadu adresa, predstavnicima vlasti privrednim udruženjima, kompanijama i medijskim kućama, što je četiri puta više u odnosu na prvi broj. Pored toga on je dostupan i na našem web portalu, tako da će svi relevantni subjekti biti u mogućnosti da se upoznaju sa vijestima i stavovima našeg udruženja. Sa zadovoljstvom mogu istaći da svaki mjesec imamo nekoliko zahtjeva za uvrštavanje na listu adresa za primanje našeg magazina.

Zbog toga imamo obavezu da svaki naš sljedeći broj bude aktuelniji i kvalitetniji. U tom pravcu preduzeli smo određene aktivnosti ali o tome, nadam se, više u sljedećem broju.

TEMA BROJA 4-20

- **Opšti kolektivni ugovor opterećuje poslodavce**
- **Razgovor sa Mladenom Pandurevićem, Direktor Udruženja poslodavaca FBiH**
- **Razgovor sa Ismetom Bajramovićem, Predsjednik SSS BiH**
- **Razgovor sa Mustafom Mujezinovićem, Premijer Vlade FBiH...**

NAJVAŽNIJE POSLOVNE VIJESTI 20-28

- **Narušen ugled preduzeća i izgubljeni milioni KM (Željeznice FBiH)**
- **Potpisan ugovor o realizaciji projekta rehabilitacije i modernizacije sistema za osmatranje brana HE Jablanica, HE Grabovica i HE Salakovac**
- **Inspekt RGH u Kaknju otvorio laboratorij za ekološka ispitivanja ...**

VIJESTI IZ UPFBiH/APBiH 28-32

- **Javna rasprava o primjeni člana 13. Zakona o unutrašnjoj trgovini FBiH**
- **Udruženje poslodavaca FBiH u posjeti kompaniji Sisecam Soda Lukavac**
- **Potpisan ugovor između UPFBiH, FZZZ i kantonalnih službi za zapošljavanje...**

PRENESENO IZ MEDIJA 33

- **Mladen Pandurević, Na svaku isplaćenu marku zaposlenom u Federaciji BiH /FBiH/ poslodavci moraju uplatiti u budžet 70 feninga fiskalnih nameta**

Opšti kolektivni ugovor opterećuje poslodavce

“Suština naših zahtjeva i onoga što bi mi željeli promijeniti u Opštem kolektivnom ugovoru je sadržana u primjedbama koje smo dostavili Sindikatu ali i Federalnoj vladi, te zvanično otvorili pregovore o njegovim izmjenama.”

Brojni su primjeri, prije svega u privredi, nemogućnosti poštivanja Opšteg kolektivnog ugovora

Opštim kolektivnim ugovorom uređuju se prava i obaveze poslodavaca i zaposlenika iz radnog odnosa ili u vezi s radnim odnosom, plate i naknade plata, posebno najniža plata, djelovanje i uvjeti rada sindikata, pravila o postupku kolektivnog pregovaranja i zaključivanja kolektivnih ugovora, sistem i način postupanja tijela ovlaštenih za mirno rješavanje kolektivnih radnih sporova, te štrajkovi.

Kolektivni ugovor je obavezujući i važi za sva privredna društva bez obzira na vlasničku strukturu kapitala u njima, organe uprave i službe za upravu, policiju, javne ustanove i druge pravne subjekte.

Opšti kolektivni ugovor za teritoriju FBiH potpisan je 2005. u potpuno drugačijem ekonomskom okruženju i okolnostima u odnosu na ove koje imamo danas. Pritisnuti ekonomskom krizom i teškom političkom situacijom koja itekako utječe na poslovanje kompanija, poslodavci određena rješenja iz tog Ugovora jednostavno ne mogu ispoštovati, pa su sve češće tužbe zaposlenika koji uglavnom dobivaju sudske sporove što kompanije dovodi u težak položaj i opasnost od otpuštanja radnika i zatvaranja firmi. Takva situacija ne odgovara nikome, a ponajmanje državi jer se povećanjem nezaposlenosti smanjuje broj onih koji pune budžetske i vanbudžetske fondove, a povećava se broj njihovih korisnika.

Brojni su primjeri, prije svega u privredi, nemogućnosti poštivanja Opšteg kolektivnog ugovora. Zenički ArcelorMittal i Metalno samo su neke od kompanija koje su opterećene brojnim i neusaglašenim odredbama Opšteg kolektivnog ugovora. S druge strane, i poslodavci u Republici Srpskoj imaju velike poteškoće u ispunjavanju obaveza iz

Opšteg kolektivnog ugovora, jer većina odredaba nisu karakteristične za zemlje potencijalne investitore u RS. Situacija u privredi je katastrofalna i nema mogućnosti da poslodavci ispoštuju već dio odredbi, prvenstveno onih koji se tiču plata. Zbog toga Opšti kolektivni ugovor trebao tretirati samo osnovnu platu, dok bi granski ugovori rješavali naknade na plate, ali i ostala prava uposlenika.

Da Opšti kolektivni ugovor nije najbitniji za utvrđivanje prava radnika, već da se sve rješava granskim ugovorima govori i podatak da Hrvatska uopšte nema Opšti kolektivni ugovor. Slovenija je 2005. godine otkazala Opšti kolektivni ugovor, dok je u zapadnoevropskim zemljama na sceni decentralizacija kolektivnih ugovora, što znači da se oni zaključuju na nivou grana ili čak preduzeća.

Svi ovi razlozi bili su dovoljni da Udruženje poslodavaca FBiH inicira pregovore sa Savezom samostalnih sindikata o zaključivanju izmjena i dopuna Opšteg kolektivnog ugovora FBiH.

U Hrvatskoj ne postoji Opšti kolektivni ugovor, kažu nam u Hrvatskoj udruzi poslodavaca.

-U zapadnoevropskim zemljama je trend decentralizacije kolektivnih ugovora, sklapanja ugovora na razini sektora i na razini preduzeća. Isto tako, u nekim zemljama je evidentno da postoje već i neke nove uloge kolektivnog pregovaranja, odnosno, ugovora, npr. regulatorna funkcija (odgovornost prilikom implementacije pravnih pravila). Kolektivni ugovor može biti i u funkciji fleksibilnosti itd., ali to još dugo neće zaživjeti na Balkanu, dok su poslodavci iz Slovenije su otkazali Opšti kolektivni ugovor 2005. godine - kažu u HUP-u.

Bruto i neto plata

Suština naših zahtjeva i onoga što bi mi željeli promijeniti u Opštem kolektivnom ugovoru je sadržana u primjedbama koje smo dostavili Sindikatu ali i Federalnoj vladi, te zvanično otvorili pregovore o njegovim izmjenama.

U tom zahtjevu tražili smo da je osnovna plata osnov za utvrđivanje svih drugih plata. Način utvrđivanja

drugih plata osim osnovne, treba biti predmet granskih kolektivnih ugovora za područje određene djelatnosti. Mi u principu nemamo ništa protiv, da se granskim ugovorom za područje određene djelatnosti zadrži takvo rješenje ukoliko je ono adekvatno za određenu djelatnost. Uočili smo da postoji razlika između realnog sektora, komunalne privrede, administracije, zdravstva i nekih društvenih djelatnosti i jednostavno svako rješenje koje će za te djelatnosti propisivati isti način obračuna plata u praksi se pokazao kao loše. Znači, za svaku djelatnost će se, granska udruženjima poslodavaca i granski sindikati, uz resorno ministarstvo, dogovoriti način na koji će se te plate obračunavati - kaže direktor Udruženja

poslodavaca FBiH, Mladen Pandurević. Prema njegovim riječima, UP FBiH je sa Sindikatom dogovorilo da nema smanjivanja ili ukidanja stečenih prava radnika, jer su svjesni da Sindikat nikada ne bi pristao da se prava koja su oni izborili u prethodnom periodu ukinu ili smanje.

Međutim, mislimo da postoji način da se kroz privremeno suspendiranje tih prava, odnosno njihovo umanjivanje, na osnovu

dogovora sindikata i poslodavca ili poslodavaca, u konkretnom slučaju, zadrži postojeća zaposlenost pa i novo zapošljavanje. Suština našeg prijedloga je da se, ukoliko

je jedna kompanija ili jedna grana u krizi, za to vrijeme određena prava, samo za taj period, mogu smanjiti ispod onih koja su u Općem kolektivnom ugovoru. Takva rješenja postoje u granskim kolektivnim ugovorima kod saobraćaja i metalaca. Predložili smo da takva rješenja budu uključena u Opšti kolektivni ugovor. Imamo razumijevanje Sindikata, ali je problem oko formulisanja jer ni jedna strana ne želi biti prevarena. Ubijeđena sam da ćemo vrlo brzo naći rješenje. Najvjerovarnije ćemo preuzeti formulaciju koja je u granskom kolektivnom ugovoru metalaca - kaže Pandurević.

Opšti kolektivni ugovor zaključen je na neodređeno vrijeme. Strane u pregovorima su već dogovorile da Opšti kolektivni ugovor mora biti na određeno vrijeme, te je dogovoreno da Ugovor traje četiri godine.

- Sljedeća stvar, a to je i propust u postojećem Opštem kolektivnom ugovoru jer Zakon o radu FBiH nalaže da Opšti kolektivni ugovor mora imati određene odredbe o otkazivanju, pa smo zahtijevali da

se te odredbe ugrade i u izmjene. Sa sindikatom ćemo najvjerojatnije dogovoriti da otkazni rok bude šest mjeseci i to da konačnu odluku o otkazu donosi nadležni sud, a potpisnice Opšteg kolektivnog ugovora su dužne u roku od šest mjeseci intenzivno raditi na rješavanju problema ili uzroka koji su doveli do toga da jedna od strana zatraži raskid kolektivnog ugovora. Mislim da bi na taj način objektivizirali situaciju i ne bi doveli ni jednu stranu u nepovoljan položaj - kaže Pandurević.

Na pitanje zašto Udruženje poslodavaca traži da Opšti kolektivno ugovor bude na

određeno vrijeme i šta će biti poslije toga, Pandurević kaže da će istekom roka od četiri godine odredbe koje su bile u starom kolektivnom ugovoru i dalje biti na snazi, ali jednostavno se radi o tome da se izmjene vrše u određenim ekonomsko-socijalnim okolnostima jer niko ne može pretpostavljati šta će se desiti za četiri godine.

- Šest mjeseci prije isteka,

“Udruženje poslodavaca FBiH ima nedvosmislen stav da je Opšti kolektivni ugovori neophodan i da se mora potpisati u onom obliku koji neće dovesti da ni jedna od strana bude u privilegovanom položaju.”

ugovorne strane trebaju se dogovoriti da li će biti promjena ili će on nastaviti važiti u obliku u kojem je ranije bio na snazi. Bitno je napomenuti da Opšti kolektivni ugovor mora biti potpisan u dobroj vjeri, s željom da se on zaista poštuje. Udruženje poslodavaca FBiH ima nedvosmislen stav da je Opšti kolektivni ugovori neophodan i da se mora potpisati u onom obliku koji neće dovesti da ni jedna od strana bude u privilegovanom položaju, te da radnici moraju imati minimum zaštite koja im se mora garantirati. Napominjem da u roku od 12 mjeseci od donošenja

izmjena i dopuna Opšteg kolektivnog ugovora moraju biti zaključeni svi granski ugovori. I u sadašnjem Opštem kolektivnom ugovoru postoje slične odredbe gdje je rečeno da u roku od šest mjeseci od dana njegovog potpisivanja moraju uskladiti s njim i granski kolektivni ugovori. Mi danas imamo situaciju da je to urađeno samo u šest slučajeva od mislim 26.

Nekada su razlozi za ne

potpisivanje granskih kolektivnih ugovora bili na strani granskog sindikata, a nekada i na strani poslodavaca. Međutim i jedni i drugi moraju učiniti dodatni napor u tom pravcu. Pregovorima se mora pristupiti u dobroj vjeri i ispoštovati ono što se dogovorimo, te biti spreman tražiti kompromisno rješenje. Zaključili smo da je šest mjeseci možda kratak period, ali je 12 sasvim dovoljno. Tom poslu se mora ozbiljno pristupiti i zaključiti granski ugovori - istakao je Pandurević.

Izmjene i dopune Ugovora bi trebale biti završene do marta 2011.

Sljedeći problemi koji će se morati riješiti izmjenama i dopunama Opšteg kolektivnog ugovora tiču se definicije bruto i neto plate, jer su se određene zakonske odredbe promijenile u odnosu na zakonska rješenja koja su važila u momentu kada je zaključen postojeći kolektivni ugovor.

- Sa Sindikatom smo dogovorili da nećemo umanjivati količinu novca koju primaju zaposleni, ali ćemo ih morati definirati na drugi način. U postojećem kolektivnom ugovoru se govori o da je neto plata ono što se radniku isplati na ruke, dok bruto plata obuhvata poreze i doprinose državi. Nakon izmjene propisa postoji jedan dio davanja koji se daje iz plate, tako da neto plata sadržava i taj iznos i tu situaciju ćemo morati razriješiti. Tu neće biti problema jer to hoćemo da uskladimo s postojećim zakonskim rješenjem – ističe Pandurević.

Izmjene i dopune Ugovora bi trebale biti završene do marta 2011. i direktor Udruženja poslodavaca kaže da su bili svjesni da ukoliko druga strana napravi određene ustupke i poslodavci dužni saslušati argumente Sindikata i razmotriti na koji način mogu prihvatiti zahtjeve Sindikata.

- Njihov zahtjev je tretirao visinu minimalne plate i mi smo iskazali spremnost da se ta plata poveća uz uslov da ona ne bude osnovica za utvrđivanje svih drugih plata. U toj situaciji bi veliki broj poslodavaca doveli u tešku situaciju. Nama je jasno da ljudi ne mogu živjeti od 348 KM i mi smo spremni podići minimalnu platu i preko 400 KM. Međutim, ukoliko bi se ta plata za sve druge množile s koeficijentima, masa za isplatu bi toliko porasla da bi to malo koji poslodavac mogao podnijeti. Također smo dogovorili usklađivanje jednog člana koji se tiče naknade za prekovremeni rad, rad nedjeljom i u vrijeme državnih praznika. Tu je suština ista kao kod neto i bruto plata. Tu se govori o određenom procentu na bruto platu - kaže Pandurević.

To znači da poslodavci trenutno plaćaju dva puta doprinose na tu satnicu. Naim, ako je određena satnica 2 KM, na tu satnicu se obračuna 1,4 KM poreza i doprinosa državi i ona ima značenje bruta. To znači da osnova više nije 2 KM, nego 3,4 KM. Na 3,4 KM se vrši uvećanje od 30 ili 50 posto, pa onda ako je 30 posto na 3,4 KM, onda je to već 4,5 KM i na tih 4,5 KM ponovo se 70 posto doprinosa mora obračunati državi. Tada poslodavac plaća 7,5 KM, a od toga državi plaća tri KM plus 1,4 KM što je 4,4 KM. Znači da država dva puta tu satnicu naplati.

Postignut je dogovor da ta količina novca koju radnik primi za rad noću, za rad u dane sedmičnog odmora ili državnih praznika, kao i za prekovremeni rad, bude ista, ali da se izbjegne plaćanje tog dijela dva puta državi.

Na pitanje zašto su krenuli u izmjene i dopune Opšteg kolektivnog ugovora, Pandurević kaže da su određenom analizom došli do zaključka da više od 70 posto članica Udruženja poslodavaca FBiH ne može ispoštovati odredbe Opšteg kolektivnog ugovora što dovodi do toga da radnici tuže firmu i uglavnom dobivaju sudske sporove.

- Kompanije se nalaze u takvoj situaciji da isplatom tih potraživanja, kamata i troškova sudskog postupka odmah može doći do njihovog zatvaranja. Sindikat je shvatio našu poštenu namjeru da omogućimo zadržavanje istog broja zaposlenih u kriznim situacijama, odnosno da stvorimo uslove da kroz manje opterećenje poslodavaca, ali to ne može biti samo kroz Opšti kolektivni ugovor, nego i Vlada FBiH mora smanjiti doprinose, odnosno fiskalne i parafiskalne namete, i stvoriti prostor za nova zapošljavanja – naglašava Pandurević.

Poslodavci u Republici Srpskoj imaju velike poteškoće u ispunjavanju obaveza iz Opšteg kolektivnog ugovora. Većina odredaba koje se nalaze u Opštem kolektivnom ugovoru nisu karakteristične za zakonodavstvo zemalja potencijalnih investitora u Republici Srpskoj, odnosno Bosni i Hercegovini.

- Najveći problemi leže u činjenici da je država najveći dio socijalne politike zakonskim rješenjima prevalila na poslodavce, s jedne strane i visokom stepenu "stečenih prava" koja su u suprotnosti s tržišnom ekonomijom, a kojih se Sindikat ne želi odreći, s druge strane. Unija udruženja poslodavaca RS, na žalost, nema podršku Saveza sindikata RS u nastojanjima da se kreira fleksibilno i tržišno orijentirano tržište rada - kažu u Uniji udruženja poslodavaca RS.

“Mi smo ozbiljni socijalni partneri s Udruženjem poslodavaca FBiH i željeli smo ući u izmjene i dopune Ugovora .”

S druge strane, predsjednik Saveza samostalnih sindikata Ismet Bajramović kaže nam da dio kolektivnog ugovora koji se tiče poslodavaca oni nikada ne bi mijenjali, ali da postoji nesporazum između ugovorenih strana u dijelu koji se tiče plaćanja prekovremenog i noćnog rada.

- Mi smo bili za to da se ne ulazi u izmjene Opšteg kolektivnog ugovora dok se ne donese novi zakon o radu, jer ćemo svakako kada se on donese, opet ulaziti u izmjene kolektivnog ugovora. Novi nacrt zakona o radu je u proceduri i kada dođe nova vlast on će biti usvojen i ponovo ćemo morati mijenjati Opšti kolektivni ugovor. Doduše, neke odredbe iz kolektivnog ugovora već su ugrađene u nacrt zakona, jer smo ga radili s poslodavcima, pa će vjerovatno biti lakše donijeti i izmjene. U skladu s odredbama Zakona o radu FBiH morali smo ući u pregovore, jer ako ne prihvatimo raspravu i ne krenemo u izmjene Ugovora, pravno gledano, možemo doći u poziciju da nam se otkáže Opšti kolektivni ugovor. Mi smo ozbiljni socijalni partneri s Udruženjem poslodavaca FBiH i

željeli smo ući u izmjene i dopune Ugovora. Blizu smo dogovora da sve izmjene koje je Udruženje poslodavaca FBiH tražilo i prihvatimo sve do dijela gdje oni traže da se osnovna plata definiira granskim kolektivnim ugovorima, a ne da osnovna plaća bude osnov za obračun svih drugih plata. Osnovica je, prema aktuelnom kolektivnom ugovoru, najniža plata puta koeficijent pripadajućeg radnog mjesta što poslodavcima, kako kažu, stvara puno problema. Ja nema ništa protiv da se naprave izmjene kolektivnog ugovora, ali je potrebno definirati šta je to osnovna plata i da se ona u opštem obliku naglasi u Opštem kolektivnom ugovoru, a u granskim kolektivnim ugovorima treba ostaviti mogućnost da se ona definiira kroz minimalnu platu pomnoženu s nekim koeficijentom. Potrebno je sve definirati da ne bi bilo samovolje bilo da je riječ o privatnom ili državnom preduzeću i osnove treba definirati Opštim kolektivnim ugovorom, a konkretne stvari i ono što je primjenjivo u praksi, od branše do branše, definirati granskim ugovorima - kaže Bajramović.

“Federalna vlada će uložiti napore kako bi se poboljšalo ukupno ekonomsko stanje.”

Federalna vlada još 10. juna prošle godine potpisala Protokol o vođenju pregovora radi zaključenja Kolektivnog ugovora o izmjenama i dopunama Opšteg kolektivnog ugovora za teritoriju FBiH, čime je iskazala razumijevanje za ovu potrebu i spremnost da učestvuje u ovom procesu. Vlada FBiH je zajedno s poslodavcima, inicijator ovih izmjena i dopuna koje, između ostalog, imaju za cilj zaštititi postojeća radna mjesta u Federaciji BiH i doprinijeti stvaranju ambijenta za otvaranje novih.

- Okončanje procesa dogovora oko predloženih izmjena i dopuna očekujem tokom sljedeće sedmice, kada su Sindikat i Udruženje poslodavaca najavili zajednički sastanak o ovim pitanjima, u skladu sa zaključcima Ekonomsko-socijalnog vijeća za teritorij Federacije BiH. O njihovim međusobno usaglašenim stavovima, nakon toga, treba da se izjasni i Vlada. Prema tome, nema nikakvog razloga da Federalna vlada ne podrži ove izmjene ukoliko budu napravljene u skladu s utvrđenim načelima o kojima sam već govorio. Tim prije jer su Sindikat i Udruženje poslodavca Vladini socijalni partneri i zajednički im je zadatak i interes da socijalna situacija u Federaciji BiH bude bolja - kaže nam premijer FBiH Mustafa Mujezinović.

On je napomenuo da će i Federalna vlada uložiti napore kako bi se poboljšalo ukupno ekonomsko stanje, te da se u tom kontekstu podrazumijeva da će Vlada FBiH, u okviru svojih ustavnih i zakonskih ovlaštenja, koristiti sve mjere, uključujući i one fiskalnog karaktera kako bi se zaštitio i stimulirao rad, a ne nerad, te da pri tome misli i na stimuliranje za to odgovornih poslodavaca.

- Ovaj proces zahtijevat će određene poteze i na pripremi neophodne pravne regulative, kao što je inoviranje federalnog zakonodavstva o radu, o zaštiti na radu i o posredovanju pri zapošljavanju, kao i propisa iz oblasti fiskalnog sistema - istakao je premijer Mujezinović.

MERCATOR

Mercator

Da li vaša kompanija može ispoštovati obaveze iz Opšteg kolektivnog ugovora?

- Naše društvo nastoji u cijelosti ispoštovati sve odredbe Opšteg

kolektivnog ugovora.

Šta po vama predstavlja najveći problem u primjeni Opšteg kolektivnog ugovora?

- Prilikom implementacije Opšteg kolektivnog ugovora u našem društvu, problem predstavlja što pojedine odredbe Ugovora ostavljaju mogućnost za njihovo široko tumačenje i njihovu različitu primjenu u praksi. Kao primjer navodim odredbe koje definiraju pravo zaposlenika na ishranu u toku radnog vremena i pravo na prijevoz na posao i sa posla.

Pravo na ishranu u toku radnog vremena (topli obrok)

Član 17.

Poslodavac je obavezan zaposleniku osigurati ishranu u toku radnog vremena (topli obrok). Ukoliko poslodavac ne osigurava ishranu, zaposleniku se isplaćuje mjesečna naknada u iznosu od najmanje 20 posto prosječne neto plate isplaćene u FBiH, prema posljednjim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Pravo na prijevoz na posao i sa posla

Član 18.

Zaposlenik ima pravo na prijevoz ili naknadu troškova prijevoza na posao u skladu sa pravilnikom o radu, odnosno ugovorom o radu. Dakle, u odredbi Opšteg kolektivnog ugovora kojom se definira ishrana zaposlenika, precizno je navedeno da je obaveza poslodavca da obezbjedi ishranu zaposleniku, a u odredbi kojom se definira pravo na prijevoz zaposlenika, ostavljena je mogućnost širokog tumačenja tog zaposlenikovog prava, obzirom da se istom odredbom ne obavezuje poslodavac na naknadu troškova prijevoza, ukoliko to nije regulirano pravilnikom o radu ili ugovorom o radu i što dovodi do različite primjene ove odredbe u praksi ali i različitog sudskog tumačenja prilikom donošenja presuda u eventualnim sudskim sporovima.

Da li za svoje stavove imate podršku sindikata u vašoj kompaniji?

- U našem društvu, sve bitne odluke i stavove uprave, a koji se neposredno tiču prava i obaveza radnika, donose se uz prethodnu konsultaciju i odobrenje od strane sindikata, iz čega proizlazi da je podrška i saradnja sa sindikatom na zavidnom i visokom nivou.

ARCELORMITTAL**Da li vaša kompanija može ispoštovati obaveze iz Opšteg kolektivnog ugovora?**

- ArcelorMittal Zenica primjenjuje Opšti kolektivni ugovor iako on predstavlja veliko finansijsko opterećenje za kompaniju. Dodatak po osnovu noćnog, prekovremenog i minulog rada kompanija primjenjuje na način opisan u tački 2.1.

Šta po vama predstavlja najveći problem u primjeni Opšteg kolektivnog ugovora?

- Problem kod primjene Opšteg kolektivnog ugovora predstavlja različito tumačenje u primjeni odredbe člana 12. i 13. Član 12. kaže da zaposlenik ima pravo na povećanu plaću za prekovremeni rad najmanje 30 posto od bruto satnice, za noćni rad najmanje 30 posto od bruto satnice, za rad na dan sedmičnog odmora najmanje 20 posto od bruto satnice, za rad u dane praznika koji su po Zakonu neradni najmanje 50 posto od bruto satnice. Dodaci se međusobno ne isključuju. Primjena ove odredbe je sporna zbog propisivanja obračuna navedenih dodataka po bruto satnici. Bruto satnica uključuje doprinose iz plate, porez na dohodak i neto platu, te kada se bruto satnica uveća za 30 ili 20 posto ovisno koji se dodatak na plaću obračunava zaposleniku, na tako obračunat dodatak poslodavac ponovo mora da obračuna doprinose i poreze, što znači duplo oporezivanje. Takođe, sudovi i vještaci

tumače tu odredbu na način da cjelokupan iznos obračunate naknade bez ikakvog umanjenja poreza i doprinosa pripada zaposleniku, što je nelogično, jer bruto obračunata naknada plaće sadrži doprinose i poreze koji ne pripadaju zaposleniku. Iz navedenog proizilazi da nema logike propisivati obračun ovih dodataka na plaću po bruto satnici, nego samo po neto satnici. Opštim kolektivnim ugovorom je trebao biti propisan obračun dodatka na platu za noćni rad i prekovremeni rad po neto satnici, a ako je već propisan obračun dodatka na platu po bruto satnici u tom slučaju je bilo potrebno da se uvede nova odredba kojom bi se preciziralo šta se podrazumjeva pod bruto satnicom i koji dio tako obračunate naknade plate poslodavac je dužan da isplati zaposleniku. Član 13. kaže da se osnovna plata povećava se za svaku godinu radnog staža kod tog poslodavca za 0,6 posto, s tim da ukupno povećanje ne može biti veće od 20 posto. Pod radnim stažom u smislu stava 1. ovog člana podrazumjeva se i radni staž proveden kod poslodavca u slučaju promjene poslodavca ili njegovog pravnog položaja npr. zbog prodaje, nasljeđivanja, spajanja, pripajanja, promjene oblika društva i dr. Ova odredba je neprecizno regulirana što je dovelo do različitog tumačenja njene primjene, kako od strane poslodavaca i Komisije za primjenu, provođenje i tumačenje odredaba Opšteg kolektivnog ugovora, tako i od strane sudova u Zenici. ArcelorMittal Zenica obračunava dodak za minuli rad uzimajući u obzir staž ostvaren u kompaniji, a ne i staž ostvaren u Željezari "Zenica" jer kompanija nije pravni sljednik Željezare.

Međutim, uslijedle su tužbe zaposlenika po kojima je Sud u nekim predmetima usvojio tužbene zahtjeve zaposlenika a u nekim odbio, po istom pravnom osnovu. Opštim kolektivnim ugovorom trebalo je precizirati ovu odredbu kako bi bila jasna za primjenu. Problem predstavlja i njegova neusklađenost sa Zakonom o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH", broj:35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08), Zakonom o porezu na dohodak ("Službene novine Federacije BiH", broj: ("Službene novine Federacije BiH", broj:10/08) i Zakonom o radu ("Službene novine Federacije BiH", broj:43/99, 32/00, 29/03)

Neusklađenost sa Zakonom o doprinosima

Zakonom o doprinosima je propisano da je osnovica za obračun doprinosa plata (bruto), s tim da osnovica za obračun doprinosa ne može biti niža od najniže plate utvrđene Općim kolektivnim ugovorom za teritoriju Federacije BiH.

Članom 8. Općeg kolektivnog ugovora propisan je iznos bruto satnice definirane kao zbroj doprinosa iz plate, doprinosa na

plaću i poreza na platu što je u suprotnosti definiciji bruto plate kao ekonomske kategorije i definiciji bruto plate iz člana 6a Zakona o doprinosima.

Članom 6a Zakona o doprinosima plata (a analogno s tim i utvrđivanje bruto satnice) definira se kao zbirni iznos doprinosa iz plate, poreza

na dohodak i neto plate što odgovara i definiciji datoj u članu 19. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.

Suština je dakle u tome što prema Opštem kolektivnom ugovoru „doprinosi na plate tj. doprinosi na teret poslodavca“ ulaze u bruto plaću, a prema Zakonu o doprinosima „doprinosi na platu“ ne ulaze u bruto platu, zbog čega se traži poništenje Opšteg kolektivnog ugovora.

Neusklađenost sa Zakonom o porezu na dohodak

Zakon o porezu na dohodak definira bruto satnicu na način da se neto satnica uvećava za 5,263 posto u skladu sa članom 49. Zakona o porezu na dohodak. Na tako obračunatu osnovicu dodaju se doprinosi iz plate. U toj bruto osnovici, odnosno satnici, sadržan je i porez na dohodak. Postojeći Opšti kolektivni ugovor za teritoriju FBiH ne sadrži navedene odredbe iz Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima, zbog čega se traži poništenje Opšteg kolektivnog ugovora.

Neusklađenost sa Zakonom o radu

Opći kolektivni ugovor nije zaključen u skladu sa odredbama člana 112. Zakona o radu. Članom 112. Zakona o radu je propisano da na strani zaposlenika kod zaključivanja kolektivnog ugovora može biti sindikat ili više sindikata, a na strani poslodavca može biti poslodavac ili više poslodavaca ili udruženje poslodavaca. Kod zaključivanja kolektivnog ugovora mogu pregovorati samo oni sindikati, odnosno poslodavci koji su dobili punomoć od svakog pojedinačnog sindikata, odnosno poslodavca, u skladu sa njihovim statutom. Sindikat i Udruženje poslodavaca su zaključili Opšti kolektivni ugovor bez punomoći propisanih članom 112. Zakona o radu, zbog čega se traži poništenje Općeg kolektivnog ugovora. Posljedice koje ima ArcelorMittal Zenica jesu da je do sada 2.739

zaposlenika podnijelo tužbe sudu iz osnova naknade za noćni, prekovremeni i minuli rad. Ukupna vrijednost spora iznosi 4.746.663,00 KM, te ako se tome dodaju troškovi postupka i kamate, te da slijede i nove tužbe, to će kompaniju koštati više miliona KM, ako Ustavni sud BiH u postupku po izjavljenoj Apelaciji ne zauzme drugo stanovište u odnosu na prvostepeni i drugostepeni Sud u Zenici. Tužbe su posljedica različitog tumačenja u primjeni člana 12. i 13. Opšteg kolektivnog ugovora i njihovoj nepreciznosti i koliziji sa gore navedenim Zakonima. Ovo može da se desi i drugim kompanijama.

Da li za svoje stavove imate podršku sindikata u vašoj kompaniji?

- Nemamo. Naprotiv, Sindikat podstrekuje zaposlenike na podnošenje tužbi Sudu.

METALNO ZENICA

Da li vaša kompanija može ispoštovati obaveze iz Opšteg kolektivnog ugovora?

- Naša kompanija, a mišljena smo da nijedna druga u FBiH, ne može u cijelosti ispoštovati odredbe Opšteg kolektivnog ugovora.

Šta po vama predstavlja najveći problem u primjeni Opšteg kolektivnog ugovora?

- Najveći problem u primjeni Opšteg kolektivnog ugovora predstavlja previše normative kao što su Zakon o radu, Opšti kolektivni ugovor, granski kolektivni ugovor, Pravilnik o radu i Ugovor o radu. Stoga, a radi efikasnosti i ujednačavanja prava i obaveza iz radnih odnosa, na nivou FBiH, predlažemo da se ukinu svi kolektivni ugovori. Nema nikakvih pravnih ili drugih prepreka da se sve uredi Zakonom o radu i Pravilnikom o radu.

Ovakve odredbe kolektivnih ugovora su suvišne i jako opterećuju poslodavce i veoma mnogo prostora daju neradnicima da vode dugotrajne sudske sporove protiv poslodavaca, da se u ovakvim prilikama poslodavci ne mogu odbraniti od neradnika i provokatora.

Sve to iziskuje ogromne novčane naknde, sporovi prosječno traju od 5 do 10 godina. Za primjer loših rješenja iz kolektivnog ugovora navodimo podatak da je pred sudovima FBiH po tužbama radnika doneseno desetine hiljada presuda protiv poslodavaca. Dalje, odredbom člana 3., 4., i 5. Opšteg kolektivnog ugovora propisana su prave i obaveze poslodavaca i radnika. Međutim, čitanjem tih odredbi nedvojbeno se vidi da su isključivo navedene obaveze poslodavaca, u smislu: „poslodavac je dužan“, „poslodavac je obavezan“, „poslodavac mora“... navedeni tekst, donosno član 6. i dalje je u istom smislu – sve same obaveze poslodavaca, odnosno prava radnika. U suštini, cijeli tekst Opšteg kolektivnog ugovora sadrži odredbe: „poslodavac je obavezan“, „zaposlenik ima pravo“. U takvim odnosima, poslodavac je u svemu u podređenom položaju jer nema načina i mogućnosti da izađe na kraj i da se riješi neradnika. Zbog toga se ni ugovor o radu ne može tretirati kao obligacioni odnos dvije ravnopravne strane, jer je poslodavac uvijek u podređenom položaju. Logično je da se dobar radnik ne treba plašiti za svoj status, jer dobar domaćin – poslodavac, nikada neće uskratiti prava dobrom radniku, problem su neradnici kojima kolektivni ugovori pružaju punu zaštitu na teret i štetu poslodavca, tako da neradnike moraju trpjeti do penzije. Smatramo da pravo na povećanu plaću iz člana 12. treba utvrditi u navedenim procentima, ali na neto satnicu, te da se dodaci međusobno isključuju. Na primjer, ako radnik radi u dane praznika, sasvim je dovoljno povećanje neto satnice od 50 posto, bez obzira da li se rad odvija noću ili danju. Treba ukinuti naknade za prevoz. Članom 14. Opšteg kolektivnog ugovora utvrđena je nadokanda palće radniku sa promijenjenom random

sposobnošću. Tako kod povrede na radu poslodavac je obavezan da i pored plaćenih doprinosa za zdravstveno osiguranje, u cijelosti snosi troškove liječenja i plaća radniku 100 posto naknade, kao da radi. Obično se takva bolovanja razvuku i po nekoliko godina, i sve o na teret poslodavca. Dakle, u takvim prilikama, zdravstveno osiguranje poslodavcu ne znači ništa. Ista je stvar i sa bolovanjem do 42 dana. Stoga, Udruženje poslodavaca mora odmah pokrenuti inicijativu i postupak da sve naknade zbog bolovanja isključivo idu na teret zdravstvenog osiguranja. Svako plaćanje bilo kojeg osiguranja podrazumijeva da se osigura onaj ko plata. Ovako poslodavci plaćaju previsoko zdravstveno osiguranje koje u praksi poslodavcu ne znači ništaj jer tim osiguranjem nisu obuhvaćena bolovanja do 42 dana, koja su najčešća i bolovanja zbog povrede na radu. Imao primjer gdje nam radnici zbog povrede na radu, povrijedili su se svojom krivicom, boluju do 3 do 5 godina, a Kantonalni zavod zdravstvenog osiguranja neće da refundira isplate plaća. Zbog ovog smo pokrenuli i izgubili sudski spor. Imajući u vidu sve izneseno, predmetni Opšti kolektivni ugovor se ne može ni smatrati ugovorom dvije ravnopravne strane, već je to više nepodnošljivi diktat samo jednoj strani, odnosno poslodavcu.

“Naša kompanija, a mišljena smo da nijedna druga u FBiH, ne može u cijelosti ispoštovati odredbe Opšteg kolektivnog ugovora.”

Da li za svoje stavove imate podršku sindikata u vašoj kompaniji?

- Za naše logične i opravdane stavove koje smo dijelom naveli imamo potpunu podršku sindikata. Naime, predstavnicima sindikata je jasno da nerazumno zaštitom pojedinaca-neradnika, dolazi do ugrožavanja ravnopravnog statusa većine dobrih radnika. Ukazat ćemo i na praksu da radnik u svakoj prilici može zatražiti zaštitu svojih prava i interesa pred sindikatom, inspekcijom rada, općinskim sudom itd., dok se poslodavac ne može nikome obratiti da se zaštiti od javašluka i nerada pojedinaca. Ako mu da otkaz, u 99 posto slučajeva, sud ga vrati nazad uz basnoslovne novčane naknade, pa se poslodavci ne smiju ni upuštati u takve rizike.

Slučaj ArcelorMittala

Prema njegovim riječima, veliki problem ima i ArcelorMittal Zenica koji traži da se naknade za noćni i prekovremeni rad od 30 posto eliminiraju iz bruto i da se stave u neto plaću jer se doprinosi plaćaju dva puta.

- Mi smo rekli da nema nikakvih problema, ali će onda ta naknada iznositi 50 posto neto plate. Ako Udruženje poslodavaca to prihvati, ne znam kako će ArcelorMittal reagirati. Nije ovdje problem što se oni dva puta oporezuju, već žele da 30 posto ostane na neto iznosu. To neće moći. Oni idu na to da sa što manje prava radnika imaju što višu proizvodnju. Moja generalna poruka svima je da je zadovoljan radnik najveći garant produktivnosti bilo koje firme. Radnici trebaju biti u prvom planu. Stalno se susrećem s primjerima gdje razni kapitalisti žele uskratiti sva prava radnicima, ali i prevariti državu kroz neplaćanje poreza - naglašava Bajramović.

Sindikata je i protiv usaglašavanja granskih s Opštim kolektivnim ugovorom. Oni žele da se ugovorene strane obavežu na potpisivanje i novih granskih kolektivnih ugovora jer, kako kaže Bajramović, ukoliko bi se Opšti kolektivni ugovor samo uskladio s granskim, onda bi moglo doći do umanjivanja prava u nekim branšama.

UNIJA POSLODAVACA CRNE GORE

1. UPGC ne raspolaže podacima u kojoj mjeri ugovorne strane poštuju odredbe OKU.

Generalno, mnoga crnogorska preduzeća su se našla na udaru finansijske krize, te se dovelo u pitanje, ne samo da li će moći da ispoštuju odredbe KU u dijelu finansijskih obaveza, već je postojala opasnost i otpuštanja radnika-proglašenja tehnoloških viškova, usled otežane likvidnosti istih.

S obzirom da je Zakon o radu stupio na snagu u osmom mjesecu 2008. godine, i pored upućujuće norme da se OKU uskladi sa odredbama Zakona o radu u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona, to se desilo tek krajem 2010. godine usled dugog trajanja procesa pregovaranja, te su se u pojedinim pitanjima javljale nedoumice, ili pak pravne praznine, a što je moglo imati uticaja na njegovu doslednu primjenu.

2. Za sada u CG još uvijek postoji potreba za drugačijim shvatanjem novog načina privređivanja u uslovima tržišne ekonomije, a koje se odnosi i na zapošljavanja i ostvarivanje prava iz radnog odnosa.

Recimo, kada su u pitanju povrede radnih obaveza, poslodavci-članice UPGC su upućivale intervencije u pogledu pojednostavljenja disciplinskog postupka (Odeljak: VII OKU – Povrede radnih obaveza i postupak za

utvrđivanje povreda radnih obaveza) odnosno njegovog prilagođavanja mikro, malim i srednjim preduzećima, s obzirom da oni, najčešće, nemaju službe koje će voditi predmetne poslove.

Ovo posebno iz razloga što čl. 143 Zakona o radu prepoznaje slučajeve otkaza od strane poslodavca, bez sprovođenja disciplinskog postupka (izjašnjavanje po osnovu pisanog upozorenja), što je poslodavce često dovodilo u zabunu koje odredbe da primjene.

Izmjenama i dopunama OKU, koje su se počele primjenivati 23.11.2010god., su na naše insistiranje, izmijenjene pomenute odredbe, ali mi smatramo da i dalje ima prostora njihovim korekcijama.

Takođe, smatramo potrebnim uvođenje dva Opšta kolektivna ugovora (dva instituta)–za privredu i vanprivredu, imajući u vidu različitost njihovog tržišnog ambijenta, na čemu i insistiramo, kao predstavnici Radne grupe, koja upravo radi na izradi Izmjena i dopuna Zakona o radu.

3. Kao što i sami znate, u početnoj fazi

kolektivnog pregovaranja ugovorne strana (u ovom slučaju OKU: reprezentativno udruženje poslodavaca, reprezentativna organizacija sindikata i Vlada), „brane poziciju“ sa svog stanovišta opravdanim, ali, može se reći, ekstremnim zahtjevima, a za koje se kasnije, tokom pregovora, postižu kompromisi, a koji se verifikuju potpisima ugovornih strana.

Primeru radi, postojala su oprečna mišljenja sa drugom ugovornom stranom, Sindikatom, u pogledu tačaka, kao što su: koeficijenti za utvrđivanje zarade po osnovu potrebne stručnosti i složenosti poslova (da li se isti trebaju uređivati OKU-om ili drugim aktom niže pravne snage), disciplinski postupak itd.

Posljedice nelegalne obustave rada od 12.12.do 17.12.2010. godine

Narušen ugled preduzeća i izgubljeni milioni KM

Nezakonitom obustavom rada mašinovođa-strojovođa, Željeznice FBiH i bh. privreda pretrpjele su štete od cca 6-8 milona KM

Nelegalni prekid željezničkog saobraćaja izazvan od strane mašinovođa u decembru prošle godine, ostavio je vrlo ozbiljne i dalekosežne posljedice sa kojima se ŽFBiH već sada suočavaju. Ne samo da je u tih šest dana nelegalne obustave rada transportni prihod po osnovu ugovorenih količina i dnevne dinamike prijevoza robe umanjen, već su u vrijeme sklapanja novih ugovora ŽFBiH stavljene u izuzetno nepovoljnu pregovaračku poziciju.

-Izgubili smo povjerenje naših komitenata, što je nešto najgore što se može desiti u ovom poslu. Korisnici naših usluga pretrpjeli su značajne gubitke. Naporom Uprave, uspjeli smo obnoviti ili produžiti ugovore sa skoro svim komitentima, međutim, svaki ima poseban dodatak u kojima je eksplicitno naglašeno da će u slučaju ponovne obustave rada sve troškove i gubitke snositi direktno ŽFBiH- kaže Esad Pizović, direktor Sektora za istraživanje tržišta, prodaju i promociju.

Pored gubljenja povjerenja komitenata, samo umanjenje transportnih prihoda iznosi cca 1,6 miliona KM, nelegalna obustava rada mašinovođa zacementirala je ionako niske cijene prevoza. Da gubitak bude veći, ŽFBiH su prije dramatičnih zbivanja ostvarile sve preduslove za blago povećanje cijena transporta. Međutim, to je palo u vodu jer je prvenstveni cilj ŽFBiH vratiti povjerenje korisnika svojih usluga i iznaći mogućnost da se kroz pojačan prevoz roba nadoknade nastale štete.

Obustava rada izazvala je u preduzeću i druge posljedice. Većina zaposlenika osjeća se nesigurno i poniženo, jer je šestodnevna nezakonita obustava rada mašinovođa direktno ugrozila egzistenciju zaposlenika, bh. privredu i državu u cjelini. Budućnost ŽFBiH, umjesto da bude prosperitetna i uspješna, ovim nezakonitim činom mašinovođa je značajno otežana zato što se nastale štete direktno odražavaju na finansijski rezultat poslovanja za 2010. godinu i bitno će uticati na rezultat poslovanja u ovoj godini.

Poslovni imidž i stečeni ugled ŽFBiH bitno je narušen kod korisnika prevoza roba i putnika. Posebno su ga pogoršale izjave sindikalnih lidera i pojedinih mašinovođa – strojovođa o navodnoj opasnosti po bezbjednost prometa na prugama u FBiH, što svakako ne odgovara istini. Naprotiv, naše preduzeće nije imalo prometnih nesreća ili havarija koje su uticale na bezbjednost prometa na prugama ŽFBiH.

Potencijalni troškovi

Radi nelegalne obustave rada mašinovođa – strojovođa kod korisnika prevoza izazvane su štete u proizvodnji radi smanjenja obima proizvodnje i izvoza koje su usko povezane sa korištenjem vlastitih kapaciteta i angažovanja zaposlenih posebno kod velikih korisnika:

- Global Ispat koksa industrija Lukavac,
- Termoelektrane Tuzla i Kakanj
- Arcelor Mittal Zenica
- Arcelor Mittal Prijedor
- Sisecam soda Lukavac
- Rudnici uglja Banovići
- Rudnici uglja Kreka
- Natron Hayat Maglaj
- Luka Ploče
- Justell Smederevo
- Hrvatske željeznice
- Željeznice Republike Srpske
- Gorenje Sarajevo
- Holdina Sarajevo
- Klas Sarajevo
- Grijanje Zenica

Ove troškove možemo procjeniti na milion KM pod uslovom da nije bilo havarija kod ovih komitenata.

Ugovaranje prevoza za 2011. godinu

Pozicija ŽFBiH kod ugovaranja za 2011. godinu, posljednjom obustavom rada kao i najavom novih obustava rada, Upravi je bitno otežala realizaciju planiranih aktivnosti i ciljeva po slijedećim zahtjevima.

Povećanje obima prevoza za 10%

Povećanje cijena prevoza za 5-10%

Davanje garancija za dobro izvršenje ugovor

Smanjenje interesa Federacije za rješavanje problema na Željeznicama Federacije BiH.

Nelikvidnost na duži period

Obustava rada je promjenila aktivnosti Uprave i ostalih zaposlenika da se ne bave svojim poslovima, već obustavom rada što će imati posljedice u narednom periodu.

Zauvijek je izgubljen prevoz koji nije ostvaren. Troškove obustave rada niko JP Željeznicama Federacije Bosne i Hercegovine neće nadoknaditi. Radi neostvarenih prihoda i stvorenih troškova stvorena je nelikvidnost koja će biti prisutna duži period, što znači da preduzeće neće moći iz vlastitih sredstava finansirati obaveze zaposlenicima, plaćati obaveze prioritarnim povjericima za energiju i rezervne dijelove.

Dakle, ukupne procjenjene štete iznose cca 6-8 miliona KM.

Izvor; ŽFBiH Info

Inspekt RGH u Kaknju otvorio laboratorij za ekološka ispitivanja

“Inspekt - RGH” d.o.o. Sarajevo je renomirana kontrolna kuća sa višedecenijskim iskustvom na poslovima kontrole kvaliteta i kvantiteta roba. Kao takva je najveća i najbolja u širem okruženju, a u Europi se nalazi među prvih pet firmi u djelatnosti kontrole i laboratorijskih ispitivanja svih vrsta ugljeva, mineralnih sirovina, uzorkovanja, analize i izrade elaborata o kvalitetu rudnih nalazišta, nafte, naftnih proizvoda, otpadnih voda, biomase itd.

U drugoj polovini januara 2011. godine u Kaknju pušten je u rad novootvoreni laboratorij za ekološka ispitivanja, koji je u mogućnosti vršiti monitoring otpadnih voda, određivanje EBS-a i ispitivanje zraka.

Naime, krajem 2010. uloženi su značajni naponi na izgradnji prostora i opremanju laboratorija opremom nabavljenom od renomiranih svjetskih proizvođača. Takođe, uložena su znatna sredstva u edukacije postojećih i prijem novih kadrova. Sve navedeno upućuje da ovaj laboratorij ima sve predispozicije da bude među vodećim srodnim laboratorijama u BiH i u širem okruženju. Bitno je naglasiti da u Inspekt – RGH već godinu dana veoma uspješno radi laboratorij za ekološka ispitivanja u Tuzli sa ogromnim profesionalnim iskustvom koje će prenijeti i u laboratorij Kakanj

Najuglednije kompanije u BiH

Na osnovu ranije provedenih istraživanja agencija **Valicon** je došla do 12 uspješnih kompanija u BiH (**ASA Prevent**, **BH Telecom**, **Bosnalijek**, **Eronet**, **FDS**, **Hypo Alpe Adria bank**, **Klas**, **m:tel**, **Raiffeisen banka**, **Širbegović**, **UniCredit banka** i **Violeta**), te je izmjerila njihov korporativni ugled u javnosti.

Bilo je ovo prvo opsežno istraživanje korporativne reputacije u BiH koje će agencija Valicon nastaviti, kontinuirano provoditi i to dva puta godišnje, priopćeno je iz te agencije.

Glavni rezultat istraživanja je indeks korporativne reputacije (CRI) koji

omogućava uspoređivanje u vremenu, među tvrtkama i među različitim javnostima. Kompanije s najvećim CRI su najuglednije.

Najuglednija kompanija u BiH je **BH Telecom** (indeks korporativne reputacije CRI iznosi 88), slijede ga **Bosnalijek** (s indeksom 78) i **Raiffeisen banka** (s indeksom 63). Među najuglednijim (s CRI većim od 50) nalaze se još **m:tel** (CRI 60) i **FDS** (CRI 50).

Valicon je jedna od vodećih agencija za tržišno savjetovanje i istraživanje na području jugoistočne Europe, s posebnim fokusom na zemlje bivše Jugoslavije.

VIA MEDIA, marketing i komunikacijska agencija, slavi 14 godina uspješnog rada sa kontinuiranim rastom i vodećom pozicijom na tržištu BiH

Ovog mjeseca Via Media obilježava 14 godina uspješnog rada. Od svog osnivanja pa do danas, prolazila je kroz različite faze, ali ostala dosljedna viziji koju slijedi i ciljevima prema društvu u kojoj radi i živi. U potpunosti orijentisana ka “klijentu kao partneru” i njihovim biznis potrebama.

“Trudimo se zajedno sa našim klijetima dostignuti njihove marketinške ciljeve koristeći se tradicionalnim i novim komunikacijskim i marketinškim kanalima. Drugačiji smo jer poznajemo tržište i potrošače, imamo specifična znanja i unaprijed djelujemo.” rekla je Vesna Beganovic, CEO, Via Media.

Usluge agencije su koncipirane u skladu sa jedinstvenim potrebama klijenata orijentisane ka rezultatima.

U prilog tome govore rezultati ostvareni u u 2010 godini, za kampanje i projekte, kao što su brand Aura FDS-a, koja je 2010 proglašena za Superbrands, rebranding igre Lota, Lutrije BiH koja je imala 10% porast prodaje, kampanja Kontaš - HT Eronet, koja je jedna od najuspješnijih za brand lhej.

Via Media je ove godine pocela novi projekat sa televizijom Al Jazeera, a zadovoljila je njihove visoke profesionalne standarde. Kontinuirano podstiče društvene odgovornosti u BiH kroz projekat UNICEF-a i UNDP-a VatreNO oružje: Ko je sljedeća žrtva?

Via Media je posebno ponosna što svoju 14 godinu zove “godina novih vrijednosti I znanja”, što upošljava veliki broj profesionalaca, slavi uspjeh svojih uposlenika, I promovise vrijednosti marketing I advertising industrije u BiH i regiji.

Nakon 14 godina Via Media reaffirmise svoj identitet, svoju posebnost I različitost kao vodeća komunikacijska agencija u BiH.

Potpisan ugovor o realizaciji projekta rehabilitacije i modernizacije sistema za osmatranje brana HE Jablanica, HE Grabovica i HE Salakovac

Predstavnik austrijske kompanije "Strabag" **Zoran Stojić**, direktor regije jugoistočne Evrope, i generalni direktor EPBiH **Amer Jerlagić**, potpisali su jučer ugovor o realizaciji projekta rehabilitacije i modernizacije sistema za osmatranje brana

HE Jablanica, HE Grabovica i HE Salakovac. Vrijednost ugovora, koji će se realizovati tokom 16 mjeseci po sistemu "ključ u ruke", je 2,98 miliona eura, a finansira se iz kredita Evropske investicione banke, u okviru projekta Power IV, podkomponenta sigurnost brana.

"Riječ je o izuzetno značajnom projektu s aspekta sigurnosti brana, a što je i naša zakonska obaveza. Realizacijom ovog projekta na sve tri brane koje se nalaze u sastavu Hidroelektrana na Neretvi primjeniče se trenutno najsavremeniji monitoring na branama. Potpuno digitalizirana oprema omogućit će sveobuhvatan nadzor svih promjena koje se dešavaju na branama hidroelektrana Jablanica, Grabovica i Salakovac kao što su eventualna pomjeranja, vlažnost, temperatura...", kazao je tehnički direktor HEN-a **Adis Bubalo** naglašavajući da će i sadašnji, izuzetno visoki stepen sigurnosti brana biti podignut na još veći nivo. (preneseno sa www.bizon.ba)

SVE SMO SKONTALI!

Da komunikacije nemaju granice bez obzira na lokalna tržišta dokazuje i razumjevanje koncepta **Kontaš** od strane tima za komunikacije Intercontinental Advertising Cup-a.

Via Media u martu planira internacionalnu prezentaciju komunikacijske platforme «Kontaš», branda !hej. Cilj je podijeliti lokalno isustvo na smotri gdje se okupljaju regionalni i internacionalni profesionalci.

Na pitanje kako pronaći pravi ton u komunikaciji vjerovatno postoji jako puno odgovora. Znanje, koje steknete kroz iskustvo sigurno će vas usmjeriti i odrediti ton vaše komunikacije prema ciljnim skupinama.

«Naravno ovo je samo početak priče, jer ono što je pred nama uvijek i iznova je novi izazov», izjavio je Haris Kulović, Client Director, [Via Media](http://ViaMedia.com).

Pravi omjer iskustva i poznavanja ciljnih skupina nam je dao odgovor na izazov u repositioniranju branda Hej! Kroz jednostavnost «jezika» i vizualnih elemenata, uz podršku tima HT Eronet-a, kampanja Kontaš je postala «benchmark» komunikacije u prošloj godini.

Rezultat komunikacije «svi su skontali» je ostvaren, trend je pokrenut i !hej postaje ponovo in!

Iz mesne industrije "OVAKO" u jednom danu izvezeno 80 tona mesnih prerađevina

Iz mesne industrije Ovako, u jednom danu izvezeno 80 tona mesnih prerađevina. Primjer pozitivnog bh. izvoza zabilježen je u M.I. Ovako iz čijih pogona je u samo jednom danu isporučeno po 20 tona mesnih prerađevina prema Srbiji, Crnoj Gori, Hrvatskoj i Kosovu. Imamo izuzetno visok rast izvoza u zemlje iz regiona.

No, u izvozu prema zemljama koje nisu iz regije imamo barijere koje se tiču zakonskih propisa naše države, nepriznavanja naših veterinarskih instituta u inostranstvu i slično. M.I. Ovako posjeduje sve certifikate o sanitarno higijenskoj ispravnosti proizvoda (ISO 14001, ISO 9001, HALAL i HACCP) čime smo ispunili sve obaveze prema tržištu. Za dalja poboljšanja izvoza očekujemo što veću podršku države. Za sada je nemamo, ali se nadamo pozitivnim promjenama – rekao je Jasmin Džafić, direktor prodaje M.I. Ovako. (preneseno sa www.kupujmodomace.ba)

Eco company predstavio novu kolekciju namještaja

inside® | eco

Eco Company uspješno je predstavio novu kolekciju namještaja 'inside' na sajmu IMM u njemačkom gradu Kelnu od 18. do 23. januara ove godine, saopćeno je iz ove kompanije.

Ovim sajmom, koji predstavlja jednu od najvećih svjetskih izložbi namještaja, kuhinja, kućanskih aparata i prateće opreme, tradicionalno je započela nova godina dizajna namještaja i određeni su trendovi koji će preovladavati idućih mjeseci.

Kolekcija "inside by Eco", koju potpisuje tim mladih dizajnera iz Sarajeva, bila je dio postavke šest renomiranih izlagača iz BiH koji su zajedno nastupili na ovoj prestižnoj

izložbi. Suad Ećo, direktor i vlasnik firme Eco Company koja je svoju inovativnu kolekciju prvi put predstavila svjetskoj javnosti, izrazito je zadovoljan reakcijama posjetilaca i interesovanjem koje su pokazali predstavnici najznačajnijih svjetskih brendova iz ove branše.

„Naša kolekcija pobrala je simpatije posjetilaca i svojim modernim linijama, kvalitetom izrade i funkcionalnošću uspješno se uklopila u ovogodišnje trendove u dizajnu. Razmijenili smo iskustva, uspostavili kontakte i preliminarno dogovorili saradnju s određenim kompanijama. Očekujemo da u narednim danima finaliziramo jedan dio dogovorenih poslova“, izjavio je Ećo po povratku sa Sajma.

Ovogodišnji Sajam IMM u Kelnu posjetilo je 138.000 ljudi iz 128 zemalja svijeta gdje je na 300.000 m² svoje proizvode izložilo 1.213 kompanija iz 48 različitih zemalja. Sajam je ponudio niz noviteta počevši od oblikovanja do upotreba i kombinacija boja i materijala, rasvjete i tehnologije. (FENA)

Spremni smo preuzeti samo kvalitetnu pšenicu iz robnih rezervi

Klas je spreman preuzeti ponuđene količine pšenice iz robnih rezervi, uz uvjet da zadovoljava minimum kvaliteta te da se samostalno može koristiti u proizvodnji hljeba, saopćeno je u srijedu iz Klasa.

Iz ove kompanije ističu da bi "bili sretni da su direkcije robnih rezervi u mogućnosti isporučiti daleko veće količine pšenice od ponuđenih.

Klas se, tvrde iz ove kompanije, više puta obraćao Vladi Kantona Sarajevo (KS) i Federacije BiH, informišući ih o situaciji na tržištu u pogledu nestašice pšenice i njenih enormno visokih cijena.

- Međutim, vlade KS-a i FBiH nisu ponudile konkretan odgovor, valjda misleći da to nije njihov posao, tvrde iz Klasa.

Tek je, navedeno je u saopćenju, prošlosedmična odluka Vlade KS-a o pozajmici 4.500 tona pšenice, od čega je 1.000 tona iz robnih rezervi Kantona Sarajevo (količina dovoljna za tri dana proizvodnje Klasa), a 3.500 tona iz robnih rezervi FBiH, bila prvi korak u rješavanju ove problematike.

-Analizom kvaliteta dijela te pšenice (uskладиštene do 27. januara 2011. u silose Klasa), koju je provela Klasova laboratorija, utvrđeno je da 1.000 tona pšenice iz kantonalnih robnih rezervi odgovara kvalitetom, dok pšenica iz federalnih robnih rezervi ne zadovoljava parametre kvaliteta,

propisane Javnim tenderom FDRR za nabavku pšenice.

Klas godišnje u kontrolu kvaliteta uloži milion KM. U njegovoj savremenoj laboratoriji rade eksperti s dugogodišnjim iskustvom, a Klas d.d. Sarajevo za svoje potrebe godišnje nabavi oko 90.000 tona pšenice, čiji kvalitet se utvrđuje uzimajući uzorak sa svake pristigle transportne jedinice.

-Cijena pšenice dostigla je cjenovni maksimum, pa su trenutno daleko veća finansijska izdvajanja Klasa za njenu nabavku u odnosu na prošlu godinu. Naglašavamo da direkcije robnih rezervi ne poklanjaju pšenicu Klasu i ostalim pekarima, nego se radi o pozajmici čiji bi neophodni parametri bili definirani ugovorom, pojašnjeno je u saopćenju.

Svjesni odgovornosti prema građanima u smislu osiguravanja dovoljnih količina brašna i hljeba u prihvatljivom kvalitetu, Klas ulaže maksimalne napore da osigura potrebne količine pšenice za kontinuirano snabdijevanje tržišta mlinsko-pekarским proizvodima.

- Međutim, treba biti svjestan činjenice da postoji realna mogućnost nestašice, čak i zaustavljanja proizvodnje, radi ukupnog stanja na tržištu, a to ne može biti odgovornost Klasa. (FENA)

Posjeta novog mandataru Vlade ZDK Fikreta Plevljaka kompaniji Prevent

Novi mandatar Vlade Zeničko-dobojskog kantona **Fikret Plevljak** i načelnik općine Visoko **Munib Alibegović** posjetili su pogone kompanije Prevent u Topuzovom polju pored Visokog.

Cilj posjete je upoznavanje sa proizvodnim procesima kompanije Prevent, kao i buduće saradnje između privrednika i nove Vlade ZDK u cilju uspostavljanja što boljeg poslovnog ambijenta za investiranje i otvaranje novih radnih mjesta u Zeničko-dobojskom kantonu.

„Fasciniran sam onim što sam vidio prilikom današnje posjete, a ovakvi pogoni su me podsjetili na pogone koje vidamo u zapadnim zemljama. Moja posjeta je organizirana u saradnji sa načelnikom Općine Visoko, a na ovaj način želio sam se upoznati sa privrednim potencijalima ovog kraja, kao i sa najuspješnijim kompanijama iz Visokog“, rekao je **Plevljak**.

Almir Jazvin, predsjednik Uprave Preventa BiH, ovom prilikom je istaknuo kako je posjeta novog mandataru Vlade ZDK za kompaniju Prevent jako bitna.

„Sa mandatarom Plevljakom smo razgovarali o aktuelnim temama koje su vezane za privredu ovog kraja, a prezentirali smo i neke projekte na kojima radimo, te smo se dotakli i problema sa kojima se Prevent susretao i susreće u svome radu“, rekao je **Jazvin**.

On je dodao kako se nada da je ova posjeta samo jedna u nizu i da će u budućnosti biti prilika za susrete sa budućim premijerom.

„Mandataru Plevljaku smo skrenuli pažnju i na administrativne prepreke u vezi sa našim poslovanjem. Također, prezentirali smo i nekoliko konkretnih projekata koje ćemo uskoro pokrenuti, među kojima se posebno izdvaja projekat izgradnje spalionice, jednog od većih projekata koje Prevent planira realizirati u ovoj godini“, istaknuo je **Jazvin**. (FENA)

Potpisan ugovor između UPFBiH, FZZZ i kantonalnih službi za zapošljavanje

Predstavnici Udruženja poslodavaca Federacije BiH /FBiH/ i federalnog Zavoda, odnosno kantonalnih službi za zapošljavanje potpisali su u Sarajevu ugovor o organizovanju dvodnevniha sajмова za zapošljavanje u svih deset kantona.

Direktor Udruženja poslodavaca FBiH Mladen Pandurević rekao je da ovo udruženje nije bilo zadovoljno načinom i rezultatima organizovanja sajмова u protekle četiri godine, ističući da će ubuduće ovakvi skupovi biti besplatni i za one koji traže posao i za poslodavce.

"Prvi dan sajma biće posvećen isključivo poslodavcima; koji će vlastima na lokalnom i kantonalnom nivou iznijeti svoje potrebe za kadrovima, a vlast će iznijeti načine na koje im može pomoći da otvaraju nova radna mjesta. Drugog dana sajma biće organizovan direktan kontakt između poslodavaca i onih koji traže posao", precizirao je Pandurević.

On je ukazao na disproporciju između obrazovnog sistema i potreba poslodavaca u FBiH, jer se školuju kadrovi koji godinama ne mogu da nađu posao, i naglasio da je to jedna od tema o kojoj poslodavci žele da razgovaraju sa vlastima.

Pandurević je istakao da je potrebno da se tačno utvrde potrebe poslodavaca, navodeći da u zavodima za zapošljavanje imaju bazu podataka o licima koja traže posao, ali ne i bazu podataka o potrebama poslodavaca, koja bi poslužila za određena poboljšanja u obrazovnom sistemu.

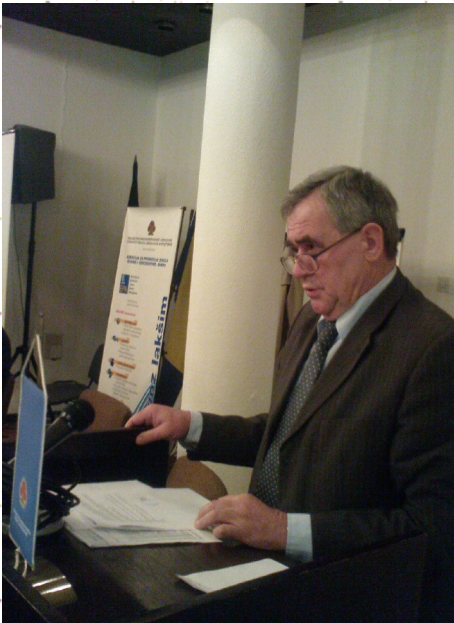
Direktor Federalnog zavoda za zapošljavanje Miralem Šarić rekao je da je "ključ" zapošljavanja u rukama poslodavaca, a da je Zavod tu da pomogne podsticajnim sredstvima da zapošljavaju pripravnike, lica sa invaliditetom, žene.

Prema njegovim riječima, do sada je na sajmovima zaposleno oko 60 odsto lica koja su prisustvovala tim skupovima.

Na evidencijama kantonalnih službi za zapošljavanje je 364 000 nezaposlenih, što govori da je stopa nezaposlenosti oko 45 odsto, ali to nije realno.

"Ne postoji ekonomija u svijetu koja može opstati sa tolikim procentom nezaposlenosti, tako da se procjenjuje da je ona duplo manja, a ostalo je siva ekonomija i rad na crno", dodao je Šarić. (www.capital.ba)

Javna rasprava o primjeni člana 13. Zakona o unutrašnjoj trgovini FBiH

Dana 17. februara u organizaciji Udruženja poslodavaca FBiH i Privredne/Gospodarske komore FBiH održana je „Javna rasprava o primjeni člana 13. Zakona o unutrašnjoj trgovini FBiH“.

Člana 13. ovog Zakona odnosi se na zamisao da u FBiH trgovine čija je površina veća od 1.000 kvadratnih metara na svojim policama moraju imati minimalno polovinu proizvoda nastalih u našoj zemlji.

Na poziv se odazvalo preko 50 predstavnika najvećih trgovačkih kompanija, predstavnici resornih ministarstava, sindikata, inspekcija i mnogi drugi.

Kroz interaktivnu diskusiju učesnici su pokušali identificirati probleme u primjeni člana 13., te donijeti konkretna rješenja. S tim u vezi sa ovog sastanka su proizašli slijedeći zaključci;

1. U skladu sa članom 13. Stav 2) Zakona o unutrašnjoj trgovini (Službene novine FBiH, broj; 40/10), pod domaćim prehrambenim proizvodom podrazumijeva se onaj proizvod koji na svojoj deklaraciji ima oznaku (Proizvedeno u Bosni i Hercegovini”.
2. Zastupljenost domaćih prehrambenih proizvoda utvrđuje se prema korištenim kapacitetima proizvodnje i prerade privrednih subjekata u Bosni i Hercegovini, a u skladu sa Standardnom klasifikacijom djelatnosti u BiH.
3. Zajednička radnja grupa formirana od predstavnika Privredne komore FBiH, Udruženja poslodavaca FBiH, Federalnog ministarstva trgovine i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, u skladu sa korištenim kapacitetima proizvodnje i prerade privrednih subjekata u BiH, kvalificirat će zastupljenost domaćih prehrambenih proizvoda u trgovini.
4. Vlada FBiH će u skladu sa tačkom 2. ovog Zaključka donijeti odgovarajući akt kojim će bliže urediti postupak provođenja i implementacije člana 13. stav 2) Zakona o unutrašnjoj trgovini
5. U skladu sa zaključcima, primjedbama i sugestijama sa ovog sastanka Radne grupe iz tačke 3. ovog Zaključka, a koji se odnose na član 13., član 3. i član 4. Zakona o unutrašnjoj trgovini, Federalno ministarstvo trgovine će pripremiti Prijedlog Izmjena i dopuna Zakona o unutrašnjoj trgovini i isti uputiti u dalju proceduru.
6. Nakon normativnog uređivanja postupka provođenja i implementacije člana 13. stav 2) Zakona o unutrašnjoj trgovini iz tačke 4. ovog Zaključka od strane Vlade FBiH, Federalno ministarstvo trgovine će periodično analizirati primjenu člana 13. Zakona i poduzimati odgovarajuće mjere.
7. Privredna komora FBiH i Udruženje poslodavaca FBiH će u roku od 30 dana predložiti načine podsticaja domaćoj proizvodnji.

Udruženje poslodavaca FBiH u posjeti kompaniji Sisecam Soda Lukavac

Delegacija UP FBiH i AP BiH, u sastavu Mladen Pandurević direktor UPFBiH, Remzo Bakšić direktor AP BiH i Eldin Brčaninović član U.O. UP FBiH posjetili su d.o.o. Sisecam Soda Lukavac. Tom prilikom razgovarali su sa gospodinom Umut Baris Donmez-om, generalnim direktorom i njegovim saradnicima.

„SSL „ je firma kćerka matične kompanije iz Turske, koja se prevashodno bavi proizvodnjom stakla. Sisecam iz turske se nalazi među 10 najvećih kompanija u svijetu po proizvodnji stakla i sode, koja je osnovna sirovina za proizvodnju stakla. Prema rječima generalnog direktora, matična firma je investirala preko 45. miliona Eurā u modernizaciju proizvodnje u „SSL doo „Lukavac i spremna je da izvrši sve svoje obaveze iz kupoprodajnog ugovora.

Sisecam doo zapošljava preko 600 radnika i trenutno je 7 kompanija po izvozu iz BiH, a u tekućoj godini očekuju da se nađu na trećem mjestu. Inače gotovo 100% svojih proizvoda izvoze i to u zemlje Evropske Unije. Nadaju se da će u skladu sa usvojenim srednjoročnim planom poslovanja uspjeti da ovu godinu posluju pozitivno.

Prilikom razgovora, generalni direktor i njegovi saradnici su ukazali na čitav niz problema sa kojima se susreću: od

prevelikih fiskalnih i parafiskalnih nameta privrednim subjektima do (zatražili su pomoć od strane delegacije poslodavaca na rješavanju- brisati) problema koji se tiču postojećeg Zakona o boravku i kretanju stranaca, izdavanja radnih dozvola za strance, manipulacija sa korištenjem bolovanja i cijene prevoza njihovih roba željeznicom, kao i izražen interes da se kroz asocijacije poslodavaca ta pitanja konačno počnu rješavati.

Predstavnici UPFBiH su prilikom razgovora izrazili spremnost da svaki argumentovan prijedlog od strane „SSL doo“, putem svojih predstavnika u ESV FBiH zastupaju pred predstavnicima Vlade FBiH, kao i pružanje logističke pomoći Udruženju hemije i nemetala prilikom formulisanja njihovih zahtjeva.

Gospdin Umut Baris Donmez je izrazio spremnost da njegova kompanija postane direktan član UP FBiH te da pomogne u kvalitetnijem predstavljanju kompanije i cijele grupacije u organima Udruženja.

Udruženje poslodavaca FBiH u posjeti kompaniji “GIPS” iz Tuzle

Delegacija UP FBiH i AP BiH, u sastavu Mladen Pandurević direktor UPFBiH, Remzo Bakšić direktor AP BiH i Eldin Brčaninović član U.O. UP FBiH posjetili su d.d. Gradski i prigradski saobraćaj Tuzla. Tokom posjete, u razgovorima sa gospodinom Mladanom Lazićem, direktorom kompanije i njegovim saradnicima, predstavnici poslodavaca su se upoznali sa radom kompanije koja obavlja izuzetno važnu komunalnu djelatnost prevoza putnika u drumskom saobraćaju u Tuzli i na području Tuzlanskog kantona. Kompanija raspolaže respektabilnim voznim parkom i zapošljava 320 radnika.

GIPS D.D. Tuzla je 100% privatna kompanija, koja je nakon privatizacije uspjela da stabilizuje svoje poslovanje, uprkos velikim problemima sa kojima se susretala i bez adekvatne podrške institucija vlasti u kantonu i Federaciji.

Gospodin Lazić prepoznao je značaj i kvalitet rada UP FBiH i izrazio je spremnost da kompanija na čijem je čelu pristupi u UP FBiH te obećao da će to predložiti svom Nadzornom odboru, koji je inačenađležan za donošenje takve odluke.

25. sjednica U.O. UPFBiH

Tokom februara održana je 25. sjednica Upravnog odbora Udruženja poslodavaca u FBiH. Na pomenutoj sjednici razmatran je prijedlog Sporazuma o izmjeni Sporazuma o osnivanju Ekonomsko-socijalnog vijeća za teritoriju FBiH. Sporazum o izmjeni sporazuma o osnivanju ESV-a za teritoriju FBiH je usvojen u predloženom obliku i UPFBiH je donjelo zaključak da pristupi potpisivanju istog.

Obzirom da će nakon potpisivanja Sporazuma delegacija UPFBiH brojati 7 članova UO je jednoglasno usvojio prijedlog da se za 7-mog člana imenuje predsjednik UO gđin. Nihad Imamović a 6-i član je

sukladno Odluci Skupštine gđin. Tomislav Slišković (Sarajevski kiseljak doo) iz Kiseljaka.

Upravni odbor je u skladu sa Statutom razriješio dužnosti Člana UO gđina. Amira Jahijaefendića, Silvane Marić i gđina. Fehim Škaljić. Umjesto pomenutih članova UO je imenovao nove članove UO i to gđina. Harisa Kuskunović (Merkator doo) iz Sarajeva, Josipa Milosa (House Milos doo) iz Kiseljaka, te gđina. Antu Sutona (Suton doo) iz Širokog Brijega.

Pored navedenih tačaka na sjednici se također raspravljalo i o utvrđivanju datuma i dnevnog reda za X redovnu Skupštinu UPFBiH.

Vezano za ovu tačku dnevnog reda Upravni odbor je predložio da se Skupština održi u drugoj polovini marta tekuće godine u prostorija ASA-Holding u Sarajevu.

Na dnevnom redu Upravnog odbora pod tekućim pitanjima se raspravljalo o : „Formiranju, skladištenju, strukturi roba i načinu formiranja robnih rezervi“ kao i o „Pravilniku o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom Federacije BiH“.

Udruženje poslodavaca FBiH u posjeti kompaniji Solani d.d. Tuzla

Delegacija UP FBiH i AP BiH, u sastavu Mladen Pandurević direktor UPFBiH, Remzo Bakšić direktor AP BiH i Eldin Brčaninović Član U.O. UP FBiH posjetili su d.d. Solana u Tuzli. Tom prilikom direktor Solane gospodin Izudin Kapetanović upoznao je goste sa poslovanjem svoje kompanije. Solana je u proteklim godinama sopstvenim snagama uspjela da fizički obim proizvodnje poveća za gotovo 100%. Godišnji prihod kompanije iznosi između 12. i 15. miliona Eura, zavisno o cijeni soli na tržištu. Kompanija zapošljava više od 400 radnika.

Prilikom razgovora, naglasak je bio na problemima iz poslovnog okruženja, koji ovu inače veoma uspješnu kompaniju, sprečavaju da ostvari još bolje poslovne rezultate i novo zapošljavanje. Osnovni problemi sa kojima se Solana susreće su:

- Problem sa povratom PDV-a, jer Uprava za indirektno oporezivanje veoma sporo vrši povrat uplaćenog PDV-a, tako da u ovom trenutku Solana potražuje po ovom osnovu više od 300.000 KM, što ima direktne posljedice na likvidnost kompanije.
- Problem nelojalne konkurencije koji se ogleda u tome da pojedine kompanije uvoze industrijsku so koju onda prerađuju i prodaju kao konzumnu, ne plaćajući adekvatne akcize i poreze, a da vlast pri tome uopšte ne reguliše.
- Primjena starog pravilnika, još iz vremena SFRJ, o granulaciji soli za posipanje puteva, što za posledicu ima da na tenderima u BiH, Solana teško može dobiti posao i ako istu takvu so i za te namjene izvozi u Austriju.
- Odnosi sa Elektroprivredom u vezi isporuke pare.

Predstavnici delegacije poslodavaca izrazili su spremnost da se uključe u rješavanje navedenih problema, na osnovu argumentovanog prijedloga od strane Solane. Gospodin Kapetanović se pohvalno izrazio o aktivnostima UP FBiH i izrazio spremnost ne samo da se Solana d.d. direktno učlani u Udruženje, nego je izrazio spremnost na veći lični angažman u radu Udruženja.

Nove članice Udruženja poslodavaca FBiH

Tokom mjeseca februara u UPFBiH se učlanilo nekoliko velikih kompanija kao što su **House Milos, Solana d.d. Tuzla i Perutnina Ptuj B d.o.o. Breza.**

Prepoznavši ulogu i značaj Udruženja izrazili su interes i spremnost da aktivno učestvuju u radu, te na taj način doprinesu stvaranju boljih uslova za poslovanje u cijeloj Bosni i Hercegovini.

“Na svaku isplaćenu marku zaposlenom u Federaciji BiH / FBiH/ poslodavci moraju uplatiti u budžet 70 feninga fiskalnih nameta.”

Na svaku isplaćenu marku zaposlenom u Federaciji BiH /FBiH/ poslodavci moraju uplatiti u budžet 70 feninga fiskalnih nameta i zavisno do kantona i opštine, još četiri do pet feninga parafiskalnih - izjavio je Srni direktor Udruženja poslodavaca FBiH **Mladen Pandurević**.

"To je ogromno opterećenje koje zaista onemogućava novo zapošljavanje i razvoj. Mi smo ranije, prije povećanja poreza i doprinosa, u našim aktivnostima i razgovorima sa federalnom Vladom, isticali dobar primjer iz Republike Srpske /RS/ i tražili da se ujednače ti uslovi", rekao je **Pandurević**.

Prema njegovim riječima, poslodavci iz FBiH pred kraj prošle godine ostali su frapirani činjenicom da su u RS-u ti nameti - porezi i doprinosi povećani, uz protivljenje i Unije poslodavaca RS, a i sindikata.

"Uprkos negativnom stavu Ekonomsko-socijalnog savjeta RS, Vlada je taj zakon pustila u proceduru i on je izglasan. Mislim da je to pogubno, i sigurno je da će se štetne posljedice toga osjetiti već tokom ove godine", smatra **Pandurević**.

On je istakao da javnu potrošnju u BiH treba staviti pod kontrolu, a ne da svakih par godina zemlja pozajmljuje novac od Međunarodnog monetarnog fonda, da bi se "krpile" rupe u budžetima, te dodao da svaka odgovorna vlada mora o tome voditi računa.

"Javna potrošnja je jedna vreća bez dna. Njima kad zatreba novca, oni povećaju namete i uzimaju od onih od kojih misle da mogu uzeti, ali ne razmišljaju da će poslodavac, da bi sebe zaštitio, morati ili da smanji plate ili da otpusti jedan broj zaposlenih, a da ne govorimo o društvenom i ekonomskom razvoju i stvaranju novih radnih mjesta", naveo je **Pandurević**.

(SRNA)

Udruženje poslodavaca u FBiH / Asocijacija poslodavaca u BiH. Sva prava pridržana.